

Fædrelandsvennen

TORSDAG

30. september 2010

Nr. 225 - Årgang 136

Løssalg kr. 20,-

www.fvn.no

VITEN S. 2

Mangler 200
lekdommere

Veronica Kristiansen

SPORT S. 26

Svakt forsvar
ga cup-thriller

ANNONSE

Forsprangtipp og teknikk Audi

TID-/KM.-SERVICE

KR. 2 990,-

Gumpens Auto Øst as

Sørlandsparken, tlf 24 03 47 50

Lover fire felt Oslo-Mandal

Høyre-leder Erna Solberg var i går på sørlandsbesøk med vei på agendaen. Får hun bestemme etter valget, lover

hun milliarder av kroner til midtdele og firefelts europavei mellom Mandal og Oslo.

Side 4 del 1

» 600 MENNESKER MØTTE OPP TIL FILOSOFIKAFÉ

SPRENGFULLT: Professor og forfatter Per Fugelli, nylig frisk av tykktarmskreft, samlet 600 som ville høre om døden. FOTO: LARS HOEN

Fugellis syv lyspunkter om døden

Professor i sosialmedisin Per Fugelli mener døden bør betraktes på samme alminnelige måte som et kneippbrød. Han har funnet syv lyspunkter om livets avslutning. SIDE 14 DEL 2

Sport

På lag med svenske-prinsen

Roar Lindland fra Lyngdal er lagkamerat med den svenske prinsen Carl Philip i Porsche Carrera Cup i Sverige. SIDE 25 DEL 1

Fylkesmannen stopper gigant-utbygging

Lillesand har brukt flere millioner på å planlegge ny bydel med 2300 boliger på Flørenes. Nå dropper kommunen mesteparten av utbyggingen, fordi Fylkesmannen er så kritisk.

SIDE 6 DEL 1

«De har en skjult agenda»

Toril Rolstad Larsen tror ikke et øyeblikk på styreleder Peder Olsen (tv.) og direktør Jan-Roger Olsen i Sørlandet sykehus. – De har en skjult agenda om å bygge ned sykehuset i Arendal, sier Arendal-ordføreren.

SIDE 10 DEL 1

Ukens Go'helg-produkt
fredag og lørdag

Fast Go'helg-pris

1490
pr. pakke

Kalkunfilet
160 g Colorado, pr. kg 93,13

Gjelder så langt beholdningen rekker.
Kun til private husholdninger.

KIWI mini pris

FOTO: TORE ANDRE BAARDSEN

LITE ALBUEROM: Svært mange av de frammøtte måtte finne seg i å stå mens de hørte og så professor og forfatter Per Fugelli langt der framme på scenen. Bare en gang tidligere har det vært like mange publikummere på filosofikafeen. FOTO: LARS HOEN

Døden dro tilhørere

➔ Årets første filosofikafé på Kick

600 publikummere fikk i går kveld dødens syv lyspunkter servert av professor Per Fugelli.

FILOSOFI
KRISTIANSAND

– La oss gjøre døden til kneippbrød, for så alminnelig er den. Snakk om den, gjerne over matpakken, sa Per Fugelli. Hvis publikum følger Fugelli's oppfordring, blir det mange lunsjsamtaler om døden i dag. 600 sjeler møtte nemlig fram til høstens aller første filosofikafé på Kick i går kveld. Så fullt var det, at mange måtte stå seg gjennom foredraget mens de nippet til vinglasset.

FIKK KREFT. Forfatteren og professoren i sosialmedisin Per Fugelli mener døden blir fremmedgjort i vesten og at vi vegrer oss for å se døden som en naturlig utgang på livet.

FIKK KREFT: Per Fugelli hadde jobbet med boken om døden i fire år da han selv fikk kreftdiagnosen i fjor sommer. FOTO: LARS HOEN

Nylig ga han ut boken «Døden – Skal vi danse», og dette var også tittelen på gårtdagens foredrag. Boken har han jobbet med i fem år, men temaet ble svært aktualisert da han selv fikk diagnosen tykktarmskreft i fjor sommer. Fra september i fjor til mars i år gjennomgikk han cellegiftbehandling og i mai ble den siste svulsten fjernet.

– Da jeg fikk kreftdiagnosen tok jeg boka fra skrivebordet til gynekologstolen, sa Fugelli som

har gitt seg selv diagnosen «for tiden frisk».

KOLLEKTIV ADHD. Fugelli prøvde å gi noen svar på hvorfor døden er så tabubelagt. Han tror for det første det skyldes prestasjonssamfunnet vi lever i. Vi dyrker ungdom og frykter sykdom og alderdom. Et annen årsak tror han er tidsjaget vårt.

– Livet er så fylt av handling at det aldri oppstår et fredsrom hvor du og døden kan samtale

og bli venner. Vi lider av kollektiv adhd, sa han. Professoren mener også vår opptatthet av valgfrihet bidrar til tabuene siden døden umuliggjør alle våre muligheter.

42.000 ÅR. Professoren håper boken hans vil være med på å gjenopplive døden. For å bidra til dette presenterte han dødens syv lyspunkter for de fremmøtte. Her er noen av dem, slik Fugelli ser det:

– Døden er livets drivstoff. At livet er avgrenset ved døden gjør at det inneholder den potens og lidenskap vi er så glad i. Tenk deg at du skal leve i 42.000 år! Jeg spiste veldig god fiske-suppe i dag, men å spise det i 42.000 år?

– Døden som selvangivelse. Møtet med døden gjør de fleste til rausere, klokere og snillere mennesker.

– Døden som ydmykhetens kilde. I dag skal vi være supermenn og superkvinner, men livet er et blandet regnskap for de fleste. Hvis vi lar maskene falle, blir det lettere å møte døden.

– Døden som økologisk bæ-

rende prinsipp. Den er den store venn av alt biologisk liv på planeten Tellus.

Per Fugelli avsluttet foredraget med å si følgende:

– Så lenge vi dyrker styrke og forakter svakhet samtidig som vi fremstår som glansbilder for hverandre kan vi aldri bli venner med døden. Hvis vi derimot er ærlige på at sykdom og ensomhet er alle menneskers lodd, vil ikke døden bli så merkelig.

Tekst: **Heidi Ditlefsen**
heidi.ditlefsen@fvn.no – 38 11 32 33

FAKTA

Per Fugelli (f. 1943)

► Norsk lege og professor i sosialmedisin ved Universitetet i Oslo. Også kjent som en ivrig samfunnsdebattant.

► Han har siden 1975 utgitt og vært medforfatter av nesten 50 bøker. Er nå aktuell med boken «Døden – Skal vi danse?».

► Fikk diagnosen tykktarmskreft i fjor sommer, men er nå friskmeldt og diagnostiserer seg selv som «For tiden frisk».

Trodde det ville komme 400 for å høre på Fugelli

– Dette er en glitrende start på høstens filosofikafeer, fastslår leder Alf Kjetil Igland. Allerede en time før gårtdagens foredrag startet var det en lang kø av ivrige sjeler utenfor Kick. Totalt endte man opp med 600 publikummere. Bare en gang tidlige-

re har det vært like mange fremmøtte i Filosofikaféens ni år lange historie.

– Da Per Fugelli spurte meg på forhånd hvor mange som kom og jeg anslo rundt 400–500 stykker, måpte han. Selv i større byer er han ikke vant til et slikt

oppmøte, sier Igland.

Han har ikke noe svar på hvorfor folk valfarter til filosofikafeen i Kristiansand, men tror de har truffet en streng som gir gjenlyd i folk.

Igland tror videre at døden er et tema som interesserer man-

ge. Bare denne bokhøsten har det kommet ut mellom seks og åtte bøker om emnet og debatten omkring Märthas Louises overnaturlig evner engasjerer.

De to neste filosofikafeene før jul arrangeres 27. oktober og 24. november. I oktober er temaet

«Norsk religiøsitet: Mer åndelig, mindre kirkelig» og i november «Filosofien betraktet fra menneskenes side. En presentasjon av Emmanuel Lévinas».